

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15—
za pol leta 7 50
za četrt leta 3 80
za 1 mesec 1 30

Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 30

Ptuj, 14. decembra 1919

I. letnik

Naročnikom!

Vsled štrajka črkostavcev, ki je trajal skoro dva meseca po vsej Sloveniji, smo bili tudi mi primorani ustaviti izdajo lista. Štrajk je končan in z današnjo številko počne list zopet redno izhajati. Prosimo p. n. naročnike potrpljenja; skušali bomo zamujeno nadoknaditi. List se bo zopet vsakomur redno dostavljal.

Uredništvo.

Kolkovanje kron.

Od 30. novembra t. l. naprej se kolkujejo pri naših uradih in denarnih zavodih zigosane krome. Naval je povsod velikanski. Ob 3. uri zjutraj se že nastavijo ljudje in čakajo celo dopoldne predno pridejo na vrsto.

Pri izmenjavi se obdrži 20%. Za pridrženi denar se izda posebna pobotnica (priznanica). S kolkovanjem se naj doseže zmanjšanje množine kron. V Uradnem listu št. 160 objavljena okrožnica pravi, da bi po vsej človeški pameti kolkovanje in zmanjšanje števila kron za 20% moralo prinesiti znižanje cen.

Toda, kadar se gre za znižanje cen, se naša človeška pamet vedno zmoti. Vsled kolkovanja niso cene samo ostale na dosedanji že neznosni višini, nasprotno povsod se opaža, da se cene še dvigajo. Torej glavnega smotra s kolkovanjem le nismo dosegli. Sedaj še upamo, da se bo vsaj končna izme-

Pravljice Božene Nėmcove.

Prevedel Dr. P.

(Nadaljevanje.)

O Solnčniku, Mesečniku in Veterniku.

Živel je svoje dni kralj, ki je imel sina in tri hčere. Zgodilo se je, da se je odpeljal s kraljico na tri dni iz gradu. Izročil je torej grad in hčere sinu in mu strogo naročil, naj ne počenja nikakih neumnosti, ker je vedel, da rad sestre draži.

Jedva pa je kralj iz gradu odnesel pete, je princ Silomil zaukal in hitel k sestram. Našel jih je na vrtu. „Čujte, deklino,“ je kričal že od daleč, „zdaj smo sami doma. Tri dni se lahko igramo, kakor se hočemo. Jaz sem kralj in vi me morate ubogati.“

„Kdo bi se s teboj igral,“ so odgovarjale sestre, lepe kraljične kakor rožni cvet. „Ti nas dražiš in jeziš; pusti nas rajši pri miru; mi te ne bomo ubogale.“

„Če me ne boste ubogale, ne dobite ne jesti ne piti in dam vas zapreti v vaše sobe, kjer mi ostanete, dokler se ne vrnejo stariši.“

„Le počakaj, ti zdražbar! Kaznovale te bomo, da boš pomnil.“

Nalomile so vej, natrgale cvetic in jih metale na brata; on je bežal in jih zopet preganjal in tako so se dražili do večera.

„Koliko se človek s temi dekleti najezi!“ je rekel mladi kraljevi namestnik, ko je legal na ležišče. Kar se odpre tiho okence in nekdo zašepeče: „Da se ti ne

njava krome v naš bodoči narodni novce (dinar) izvedla tako, da ne bo zopet trpelo narodno gospodarstvo. Po mnenju strokovnjakov se pa naša valuta ne bo zboljšala poprej, dokler se ne odloči naša vlada, da z zaplembo velikega dela vojnih dobičkov ne zmanjša števila v prometu se nahajajočih kron. Naša krona se pa mora potem zamenjati za dinar v razmerju ena proti eni in ne v razmerju ena do 3 ali celo ena do 5. Saj ima naša krona pri nas isto kupno moč, kakor dinar v Srbiji. Pri nas stane skoraj splošno vse blago v kronah toliko, kakor v Srbiji v dinarjih. Z vsako neprimerno zamenjavo naše krome bi se torej kroni le škodovalo, dinarju pa prav nič ne koristilo.

Zborovanje kmetijskih podružnic ptujskega okraja

se je vršilo dne 30. novembra t. l. v Narodnem domu v Ptuj. Zborovanje ja sklical g. Mihael Brenčič, kot komisar ptujskega okrajnega zastopa. Poročali so na zborovanju g. ing. Lah kot tajnik Kmetijske družbe v Ljubljani, nadrevizor Pušenjak za Zadružno zvezo v Mariboru in Janko Lesničar za Zadružno zvezo v Celju. Zastopane so bile skoraj vse kmetijske podružnice ptujskega okraja. Sklenilo se je:

1. da se ustanovi zveza kmetijskih podružnic za ptujski okraj,

2. da so osnuje posebna zadruga za nakup kmetijskih potrebščin in za prodajo kmetijskih pridelkov.

Izvolil se je kot predsednik zveze kmetijskih podružnic g. Miha Brenčič; v odbor so bili izvoljeni gg. Jakob Muhič, oskrbnik Rudl, vinorejski inštruktor Zupanc, župnik Toman, posestnik Vesenjaj v Moškanjih. Dalje pripadajo v širši odbor vsi načelniki obstoječih podružnic ptujskega okraja.

bo treba jutri s tremi jeziti, daj eno meni.“

„O prav rad; kdo pa si ti?“ je vprašal kraljevič, misleč, da nekdo uganja šale z njim.

„Jaz sem kralj solnca in hočem imeti tvojo sestro za kraljico.“

„Počakaj torej malo, prinesem jo. Za njo bo velika čast, če postane tako vplivna kraljica.“ In tekel je v spalnico najstarejše sestre, vzel jo v naročje, odnesel v svojo sobo in jo porinil skozi okno. Solnčnik, njen ženin, jo je odnesel po zlatem mostu v solčno palačo.

Zarana je povedal Silomil sestrami, kaj se je z njuno sestro zgodilo. Bilo je krika in groženj, da je prihajalo kraljeviču tesno; ves dan nista izpregovorili z njim, šele zvečer, ko sta odhajali v svoji sobi, je prišla starejša sestra k bratu in mu pošepetala na uho: „Če pride k tebi ponoči zopet ženin, ne odpravljaj ga s praznimi rokami.“

„Glejmo!“ si je mislil Silomil, „niti bi ne rekel, da bi si sestri tako želeli ženinov; zarana sta delali, kakor bi do smrti ne hoteli z menoj izpregovoriti, zdaj pa še sami prosita.“

V svoji sobi ni mogel zaspati, čakajoč novega ženina. O polnoči je potrkal nekdo na okno in Silomil se je takoj oglasil: „Kdo je?“

„Kralj meseca sem in tvojo sestro želim za soprogo.“

„Počakaj, počakaj, takoj grem po njo.“ In hitel je po sestro, prinesel jo dol in položil na okno. Mesečnik jo je vzel v naročje in jo odnesel po srebrnih oblakih v mesečno palačo.

Zjutraj je pripovedoval Silomil vse zapuščeni sestri, ki se je jokala in grozila, kaj bo oče rekel. Zvečer pa je prosila tudi ona, naj ji preskrbi ženina.

Na zborovanju se je posebno naglašalo, da je nujno potrebna združitev vseh kmetijskih slojev v močno organizacijo. Dandanes, ko se organizujejo delavci, obrtniki, uradniki, tudi kmet ne sme zaostati. Od vlade moramo zahtevati, da se kmetijske koristi vpoštevajo pri sklepanju trgovskih pogodb s tujimi državami in pri določitvi carine.

Upamo, da se bo pričelo živahno delovanje po naših kmetijskih podružnicah v celem okraju.

Madžarski upad v Prekmurje.

(Piše očitavec.)

V noči od 28. na 29. novembra 1919 so se pripravljali Madžari na velik upad v del Prekmurja, ki je po naših četah zaseden. Napad je bil organiziran v večjem obsegu; dognalo se je od vojaške strani, da se je izvršil na 25 do 30 km široki fronti. Cilj madžarskega vpada je bil zasedba Dolnje Lendave, ter reokupacije Prekmurja do Mure. Madžari so napadli z močnimi regularnimi in iregularnimi silami. Da je bil napad v Prekmurje organiziran od višje strani, je najboljši dokaz to, da je spremljal vojaško akcijo sovražni aeroplan, ki je nad Muro motril premikanje naših in napredovanje madžarskih čet. Proti jutru dne 29. novembra 1919 se je posrečilo Madžarom, potisniti nase slabe predstraže od demarkacijske črte nazaj, ter prodirati z jakimi silami proti Dolnji Lendavi in Muri. Približno ob 5. uri zjutraj so se vneli v okolici mesta Doljna Lendava ljuti boji, v katerih so se izkazale naše moči preslabe in so se morale umakniti. Kmalu so se razvili v mestu samem hudi ulični boji, katerih se je vdeležilo tudi mestno, nam sovražno prebivalstvo. V teh bojih je bilo ubitih približno 25 Madžarov; naše izgube so bile primeroma majhne.

Ko je kraljevič legel, je potrkal zopet nekdo močno na okno. „Ali prihajaš tudi ti po sestro?“ je vprašal takoj kraljevič.

„Prihajam, če mi jo daš.“

„Kdo si?“

„Kralj vetrov.“

„No, imel bom poštene svake“, si je mislil Silomil in tekel po najmlajšo sestro. Položil jo je za okno, Veternik pa jo je vzel in sedel z njo v sinjeoblačni voz, ki so ga potegnili štirje bujni konji v zrak.

Ko se je vračal kralj s kraljico s svojega potovanja, je prišel kraljevič sam naproti. Kralj se je čudil, kako da ne prihajajo z njim kraljične, in je vprašal Silomila, kje so.

„Ljubi oče, vse tri sem omožil.“

„Kaj praviš?“ so vzkliknili stariši.

„Zares; ena je sedaj kraljica solnca, druga kraljica meseca, tretja pa kraljica vetrov.“ Kraljevič je vse povedal, kako je bilo.

Ko so slišali stariši o veliki sreči svojih hčer, jim je polegel srd na sina, in očitali so mu samo to, zakaj ni počakal na nje.

Kraljeviču pa je bilo kmalu žal, ko ni bilo sester doma. Gnalo ga je za njimi po svetu in prosil je, če bi smel oditi. Z očetovim dovoljenjem je sedel na konja in odrinil v svet.

Jahal je več dni in prihajal na zeleno loko, kjer je ležala množica mrtvih teles. Kaj se je neki tukaj zgodilo? Bila je bitka, ka-li? Jezdi dalje in zagleda za gričem grad. Pri odprtih vratih sedi starček, ki mu pravi: „Gospod, vi jezdite tako pogumno v ta grad; ali ne veste, da vas čaka smrt?“ (Nadaljevanje sledi.)

Madžari so bili zasedli že dober del mesta Lendave, ko so priskočile našim slabim okupacijskim silam rezerve na pomoč. Posebno sta se izkazali 2 srbski četi (kompaniji), katerima se je posrečilo, potisniti v boju na nož Madžare iz Dolnje Lendave do demarkacijske črte nazaj. V teh bojih so zajeli Madžari enega našega kapetana in 7 mož; te so odvedli preko demarkacijske črte; tam so jih oropali; drugi dan so nam jih vrnili najbrž na višje povelje.

Posebna nevarnost je pretela v teh pogibelnih urah našemu uradništvu. Del okraja Lendave je bil prevzet pod upravo deželne vlade za Slovenijo. Doljna-Lendava je sedež politične oblasti, okrajnega sodišča, davčnega urada, mestne občine (slov. gerenta), oddelka državne policije, žandarmerijske postaje in finančne straže. V kritičnih urah je bilo mesto že popolnoma obkroženo od sovražnikov; istotako tudi 1/4 ure od mesta oddaljeni kolodvor, in gotovo bi bilo uradništvo prvo, nad katerim bi se domače prebivalstvo hotelo maščevati. Med našim uradništvom se nahaja tudi bivši ptujski sodnik in sedanjí predstojnik okrajnega sodišča v Dolnji-Lendavi, gospod dr. Milko Gaber, ki živi že nekaj mesecev s svojo rodbino v tem eksponiranem mestu. Pripomni se, da leži Lendava samo 3 km od demarkacijske črte, da je izpostavljena vsak čas nevarnosti zavzetja po sovražniku, ki si ob demarkacijski črti v zadnjem času utrjuje pozicije z artilerijskimi postojankami. V interesu naše stvari bi bilo, da bi posvečali naši uplivni krogí temu iredentističnemu koticun našega novopridobljenega ozemlja več pozornosti, drugače nas mogoče drugič potisnejo Madžari z jakimi silami do Mure nazaj. Trda vojaška pest bodi tudi opora za našo tamošnjo upravo, ki mora prospevati samo tedaj, če bo imela zaslonbo v solidni milici. Prebivalstvo Doljne Lendave in del njenega okoliškega prebivalstva je madžarsko in nam je skozi in skozi sovražno; dokazano je, da je bil napad 29. novembra v jutro provociran po Lendavčanih samih, da je občinstvo v sovraštvo proti Slovincem na naše vojaštvo iz oken streljalo. Naše budne oblasti so bile vsled tega primorane, z ozirom na naše uradništvo in državne interese ugledne meščane mesta Doljne Lendave internirati.

Danes so razmere v teh obmejnih krajih zopet urejene; Madžari so potisnjeni preko demarkacijske črte.

Trezna, ne preradikalna politika nam pridobi simpatije neprijaznih meščanov; kmečko in okoličansko prebivalstvo pa bo videlo v nas rešitelje od boljševiske dobe samo tedaj, če ne bodo več med njimi, — kot je to žal danes, — živeli vojaki, ki plenijo, kradejo in ropajo, temveč ljudje, ki spoštujejo tujo lastnino.

Gospodarstvo.

Novi bankovci. Ldu. Beograd, 7. decembra. Poslednje dni so pričele dohajati večje množine bankovcev narodne banke, ki se izdelujejo v Parizu. Konec tega meseca jih bo gotovo za dve milijardi. Ako se sedaj ob markiranju konstatira, da v prometu ni več kron, nego je predvideno, potem se bodo krone meseca januarja vzele iz prometa.

Delegacija proizvajalcev čilskega solitra za Jugoslavijo je ustanovljena. Poddelegat za Slovenijo je dipl. agr. A. Jamnik v Ljubljani. Čuti je, da bomo kmalu preskrbljeni s čilskim solitrom, tem najvažnejšim dušičnatim gnojilom, katerega je naše kmetijstvo med dolgotrajno vojno tako silno pogrešalo. Naša polja, travniki in vinogradi so popolnoma izčrpani in obubožani. Odtod slabe letine. Hlevskega gnoja povsod primanjkuje, zato bo našim kmetovalcem čilski soliter kaj dobro došel in to še posebno kot zanesljivo koristno umetno gnojilo, katerega rabiti so kmetovalci že od prej dobro vajeni.

Glede priznanc, katere dobe stranke ob markiranju kron za pridržano petino pred-

loženega denarja, krožijo najrazličnejše vesti. Raznaša se, da je to izgubljen denar, na drugi strani pa zopet eni trdijo, da je edino pridržana petina nekaj vredna, drugi pa, da se bodo te priznanice izplačale v srebru. Vse te govorice so neosnovane. Te priznanice se pobotnice o izročeni svoti ter se bodo pri zameni za nov denar vračunavale prav kakor gotovina. Slepilne govorice raznašajo razni špekulantje.

Trgovska pogodba med Čeho-Slovaško in Jugoslavijo. Beograd, 9. decembra. (Slov. N.) Med našo kraljevino in čeho-slovaško republiko se je sklenila nova trgovinska pogodba, ki ureja odnose med obema državama. V smislu te pogodbe se je čeho-slovaška vlada obvezala, da nam dobavi 1100 vagonov sladkorja, računajoč za vsako kilo sladkorja 3 1/2 kg pšenice. Za ostalih 400 vagonov sladkorja zahteva čeho-slovaška vlada za vsak kilogram 1 kilogram govejega mesa žive teže. Čeho-Slovaška pa mora plačati za vse proizvode, ki jih kupi v naši kraljevini, izvozno carino.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo. Beograd 8. decembra. (Slov. N.) V dobro informiranih političnih krogih sodijo, da se trgovinska pogodba, ki jo je naša država zaključila z Avstrijo pred tremi meseci, kljub novim pogajanjem ne bo bistveno spremenila. Kakor se zdi, bo ta trgovinska pogodba izpremenjena samo v toliko, da bo Avstrija morala blago, nakupljeno v Jugoslaviji, plačati izključno v zdravi valuti. Razen tega bo morala Avstrija nam odstopiti za 250 milijonov kron lokomotiv in vagonov in posoditi za delj časa že določeno število lokomotiv. Naša država bo plačevala v avstrijskih kronah. Avstrija se bo zavezala, da prepusti preko svojega ozemlja 15.000 vagonov soli, nakupljenih v Nemčiji, in drugega blaga za našo državno monopolsko upravo. Naši trgovci bodo blago, kupljeno v Avstriji, plačevali v avstrijskih kronah. Obračun se bo vršil po vsakodnevem kurzu.

Kako se je podražil tobak. Iz cenovnika o izdelkih tobačnega monopola, veljavnega od 3. decembra t. l. posnemamo: fini pursoričan stane sedaj 1 kg 315 K, najfinejši turški 420 K, najfinejši hercegovski 280 K, fini turški 175 K, hercegovski 140 K, srednjefini turški 96 K 25 v, najfinejši ogrski 56 K. Domači tobak za pipo 21 K. Smotke stanejo po 100 komadov: regalitke 210 K, trabuke 175 K, britanike 175 K, operas 157 K 50 v, kuba-portorike 140 K, portorike 105 kron, viržinke 105, brazilke 87 K 50 v, viržinioze 70 K, namešane inozemske 52 K 50 v, kratke domače 35 kron. Svalčice po 100 komadov stanejo: egiptovske 45 K 50 v, princeze 38 K 50 v, dame 21 K, športne 17 K 50 v, ogrske 7 K. Cena je preračunjena v kronah po uradnem kurzu 1 dinar = 3 K 50 v.

Cene usnju. „Uradni list“ priobčuje naredbo dež. vlade, s katero se določajo cene surovim kožam, usnju in usnjenim izdelkom. Za podplate so določene cene od 44—84 K, za rjavo zgornje usnje 84—95 K, za črno zgornje usnje 76—87 K, za telečje zgornje usnje pa od K 117—125 za kilogram.

Izvoz žita. (Jugoslavija.) Pravijo, da je statistično dokazano, da ima naša država velike količine žita in moke, ki presegajo potrebo. Iz tega razloga se je ministerstvo trgovine sporazumelo z ministrstvom za prehrano, in plod sporazuma je bila določitev, da se sme štiri do petsto tisoč ton (štirideset do petdeset tisoč vagonov), žita, oziroma moke prodati izven državnih mej. Kdor ve, da določa tečaj valuti izvoz in uvoz, gotovo ne bo oporekal ukrepu dveh ministrstev. Vprašanje pa je, koliko resnice je na vesteh, da imamo žita čez svojo potrebo. Glasovi, ki se pojavljajo v zadnjem času pravijo, da so prebitki žita mnogo manjši kakor se je računalo sprva. Ko se je sklenilo, da se lahko izvozi 40 do 50.000 vagonov žita, še ni bilo pozitivno dognano, da je letošnja žetev slaba, mnogo slabša nego se je pričakovalo. Računalo se je, da bo posebno dobro obrodila koruza, ki je obetala krasne uspehe. Dež in vlaga pa nista dopustila, da bi pravilno

dozorela in tako je dobršen del žetve letos proti pričakovanju propadel. To je žitno bilanco povsem izpremenilo, zato je treba, da se izpremeni tudi naše izvozno vprašanje. Najprimernejše za sedanjí položaj je, da se izvoz hrane — dasi je to s trgovsko-gospodarskega stališča težko izvesti — zmanjša, ali celo ustavi. Vsi znamo in vidimo, da je hrana in prehrana regulativ splošnega zadovoljstva v državi. Prehrana je danes edina vsaj nekoliko svetla točka našega državnega položaja. Zato si moramo prizadevati, moramo vse storiti da jo ne le ohranimo na sedanjí višini, ampak še zboljšamo. Za enkrat treba izvoz nemudoma ustaviti. Ako nam bo živeža kaj preostajalo, ga bomo pozneje lahko še boljše prodali, kakor sedaj.

Izvoz živeža se prepove. Beograd, 10. decembra. (Jugosl.) Ministerski svet se je bavil na svoji včerajšnji seji s prehranjevalnimi težkočami, ki so se pojavile v posameznih pokrajinah države. Ministerski svet je sklenil prepovedati začasno izvoz živeža, zlasti moke in žita, dokler se ne reši najhujša kriza. Izvažati bo smela le še „Centralna Uprava.“

Uradni komunikacije o kolkovanju. Ljubljanski dopisni urad poroča iz uradnega vira: Iz vseh strani dežele prihajajo poročila, da se je ljudstvo točno držalo predpisov glede biljegovanja. Izvzemši slučaj v Kropi, kjer je komisija zlorabila svojo oblast in je biljegovala avstr. bankovce, za kar se nahaja v sodni preiskavi, ter nekaj slučajev poizkušenega tihotapstva, ni bilo incidentov. Trgovcem, ki so v prvih dneh odklanjali sprejem nebiljegovanih bankovcev, je politična oblast diktirala jako občutne kazni. Ljudstvo na splošno razumeva biljegovanje in pričakuje od njega, da preneha devalvacija jugoslovanske krone. Razni nezadovoljni elementi prirejajo po daželi shode in sklepajo resolucije proti 20%nim priznancam, hoteč v ljudstvu zasejati nezaupanje, da bo država kdaj honorirala priznanice. Izkuša se ljudstvo spraviti v strah za to, da bi po nižji ceni priznanice prodalo. Istočasno pa se nakupujejo priznanice, za katere se v mestih plačuje celo precej nad pariteto. Ljudstvo se odločno svari pred hujskači, ki kvarilo kredit države, zlasti pa se pozivlje, naj priznanc ne prodaja, temveč jih dobro hrani, kajti za definitivno izmenjanje stare krone so vse priprave že v polnem teku in tedaj bo seveda priznanica veljala toliko, kakor kolkovana krona. Hujskače, ki po shodih napadajo vlado radi priznanc in s tem spravljajo priznanice na nižjo ceno v roke nakupcev, naj se ovadi bližnji oblasti.

Dopisi.

Dijaška kuhinja v Ptuju. Za to kuhinjo, katere stroški so preračunjeni za letošnje šolsko leto na 20.000 K, se je oglasilo že več prijateljev, nekateri s precejšnjimi zneski. Iz zapuščin je prejela 1170 K in sicer 500 K po Mihi Brenčiču, veleposestniku v Rogoznici, 490 K po Jožefu Mešku, župniku pri Sv. Miklavžu, 130 K po Ant. Vrazu od Sv. Lenarta in 50 K po Vidu Janžekoviču, župniku v Svečini. Nabralo se je 971 K 60 v in sicer je nabral prof. Ant. Kolarič ob godovanju prošta Martina Jurkoviča 450 K, prof. Ant. Sovrè za na dražbi prodano gos 250 K (on sam je povrh daroval gos; izdražbilo se je 300 K; a od teh je 50 K dobilo gimn. podporno društvo), posestnik Jakob Šešerko v Sobotincih ob blagoslovljenju kapele 74 K, prof. A. Sovrè v prijateljski družbi 30. nov. 102 K (polovica zbirke; drugo polovico je dobilo gimn. podporno društvo), župnik Planinc na Kogu 50 K, dr. Gosak v Nar. domu ob koncertu 12. okt. 45 K 60 v. Gostije so se spomnile dijakov s 722 K in sicer gostija Mavrič-Ciuha s 57 K v Selnici ob Dravi, Jos. Sagadin—Tončka Kupčič na Gori 55 K, Ant. Kolarič—Alojzija Kolarič v Središču 610 K (za purana, ki ga je daroval ženin v ta namen, purana pa izdražbal in tudi daroval Dij. kuhinji kapetan Babič.)

Pravdne poravnave so prinesle 700 K in to po dr. T. Gosaku 410 K, po dr. Iv. Fermevcu 120 K, po dr. T. Horvatu 110 K in po dr. M. Senčarju 60 K. Pri domačih udih se je nabralo 589 K. Vladimir Vošnjak, trgovec v Ptujju, je daroval 500 K. Vnanji udje so poslali 212 K. Mesto venca za umrl. nadučitelja Trstenjaka so zložili učitelji in učiteljice okoliske šole 130 K in rodbini Cvahte-Brenčič v Celju 50 K za Miho Brenčičem. Jakob Zadravec, veleindustrijalec v Središču, je daroval 85 kg moke. Christlicher Frauenbund je ob prenehanju podaril 50 K. Ob Miklavževem večeru v Dijaškem domu se je nabralo 309 K. Odbor se iskreno zahvaljuje vsem tem dobrotnikom našega dijaštva pa prosi, da ga občinstvo podpira tudi dalje tako rodoljubno.

Matura. Dne 5. t. m. je napravil na tukajšnji gimnaziji po predpisih vojnih matur g. Kazimir Markon zrelostni izpit z dobrim uspehom.

Dijaški dom je priredil 5. t. m. svojim gojencem krasno uspel Miklavžev večer. Vdeležilo se ga je tudi dokaj občinstva. Dijaki so prav čedno uprizorili burko-eno-dejanko Kmet-Herod.

Brezovci. Dne 17. p. m. popoldan je izbruhnil v gospodarskem posloplju posestnika Antona Florjančiča v Brezovcih, občina Polanci, ogenj, ki je upepelil poslopje, seno, slamo in druge gospodarske stvari. Škoda se ceni na 10.000 K. Zavarovano je bilo poslopje za 1750 K. Zanetili so otroci.

Čermožiše. Dne 20. p. m. popoldan se je 69 let stari prevžitkar Jurij Zeleznik v Čermožišah smrtno ponesrečil. Čistil je drevesa in je najbrž vsled starosti in slabosti 5 m visoko padel z drevesa.

Kostrivnica. Dne 17. p. m. zvečer je izbruhnil v cerkveni kleti podružnice Sv. Lenarta v Kostrivnici ogenj. Zgorela je klet in seno, ki je bilo last cerkvenega ključarja Jožefa Mohorja. Škoda se ceni približno na 6000 K. Zavarovana je bila klet za 900 K.

Stoprce. Dne 15. p. m. zvečer je nastal v gospodarskem posloplju posestnice Marije Kužner v Gerdinu občine Stoprce, ogenj. Zgorelo je poslopje, svinjski hlev, prašič in poljski pridelki. Škoda se ceni na 7000 K. Zavarovano jo bilo poslopje za 1400 K.

Politične vesti.

Veliki uspeh v Parizu regentova zasluga. Zagreb, 8. decembra. „Riječ“ javlja: Vlada je dobila iz Pariza službeno obvestilo, da je vrhovni zavezniški svet v Parizu vsled avtoritativne intervencije prestolonaslednika regenta Aleksandra sprejel njene zahteve glede vojne odškodnine in da dobi naša država velik predujem na svoje zahtevke glede poravnave vojne škode. Na temelju tega obvestila, ki je napravil v beograjskih vladnih krogih najugodnejši utis in ki se ga smatra kot velik uspeh sedanje vlade, je vlada takoj odredila da se organizira delo za izplačilo vojne odškodnine srbijanskim kmetom, obrtnikom, trgovcem, industrijalcem in privatnim osebam. To delo prevzame posebna komisija, ki bo poslovala kot organ glavne komisije za vojno odškodnino v Beogradu.

Mirovna pogodba z Avstrijo podpisana. (Slov. N.) Dne 5. decembra ob pol 17. je jugoslovanska delegacija podpisala mirovno pogodbo z Avstrijo in Bolgarsko. Vse težkoče glede vprašanja kompenzacij so se potom posebnega sporazuma odstranila. Protokol o tem sporazumu sta obe pogodbeni stranki podpisali. Podrobnejših poročil o sporazumu še ni. Vsekakor je v zvezi s to pogodbo potovanje našega prestolonaslednika regenta Aleksandra v Pariz. Gre se za določitev nekaterih podrobnosti glede osvobojenih krajev in odškodnine Srbiji. Regenta so spremili minister za promet dr. Drašković, minister dvora Baludžić in dvorni maršal Damjanović. Za čas njegove odsotnosti bo vodil posle regenta ministrski svet. Prestolonaslednik Aleksander ostane v Parizu 14 dni.

Madžarski napadi na Prekmurje. (Jugosl.) Madžari si še niso napravili doma reda, pa že rogovilijo sopet tudi na mejah. Na severu groze Čehom, na jugu pa napadajo nas. V noči in zahrbtno so navalili na Doljno Lendavo in potisnili naše fante, ki seveda niso bili pripravljeni - na tako verolomnost, iz kraja. Seveda samo za par ur. V prvih jutranjih urah je bila Lendava zopet v naših rokah, madžarski predrzneži pa pognani daleč čez mejo. A to jih ni ustrašilo in svoje napade ponavljajo vsak dan. Naša vlada je sklenila, da bo kaznovala Madžare na način, ki bo nje najbel bolel, nas pa najmanj stal: prepovedovala bo uvoz živil na Madžarsko, dokler se Madžari ne spametujejo.

Obsodba glavnega krivca pri umoru ruskega carja. LDU. Dunaj, 6. decembra, (ČTU.) „Wiener Allgemeine Zeitung“ poroča iz Kodanja: Glavni krivec pri umoru ruskega carja, Jahontov, je bil pred ruskim sovjetskim sodiščem obsojen na smrt. Kazen je bila že izvršena. Sovjetsko sodišče je že pred delj časa uvedlo preiskavo proti vsem peterim udeležnikom pri umoru. Glavni krivec Jahontov je bil član krajevnega sovjeta v Jekaterinburgu ter je dal na svojo odgovornost in brez vsake sodbe ustreliti carja, ko so se mestu bližali Čehoslovaki. Ostali štirje krivci so bili oproščeni, ker so sodelovali pri usmrtitvi le prisiljeni.

Izgredi v Italiji.

Ldu. Trst, 9. decembra. O izgredih, ki so se vršili od 3. t. m. dalje, skoraj po vseh italijanskih mestih, in tekom katerih je bilo veliko demonstrantov ubitih in še več ranjenih, ni bilo doslej še nobenega uradnega poročila. Iz pisanja listov je bilo razvidno, da so se najhujšii zgredi vršili v Rimu in Milanu, a predvsem v Mantovi, kjer je množica napadla in zažgala zapore, izpustila jetnike in nato plenila po trgovinah, razdejala železniško postajo, razorožila posadko in gospodarila v mestu dva dni; moralo je priti na pomoč vojaštvo iz Verone, ki je zasedlo mesto. Po več krajih je prišlo do hudih spopadov med demonstranti in karabinjerji. Streljalo se je z obeh strani, tako da je več mrtvih in mnogo ranjenih.

Regent o položaju.

Ldu. Pariz, 9. decembra. „Petit Journal“ priobčuje intervju z Aleksandrom. Govoreč o motivih, vsled katerih nismo podpisali mirovne pogodbe, se je regent izrazil takole: Lahkota, s katero je vrhovni svet po čisto kratki diskusiji priznal osnovanost naših zahtev, je dokaz njihove upravičenosti. Sedaj je treba vedeti, kdaj in kako bomo prišli do predujma za reparacije, ki nam jih dolgujejo in ki so nujno potrebne za obnovo zemlje iz gospodarskih, političnih in tudi vojaških ozirrov. O notranji situaciji v kraljestvu je rekel regent: „G. Poincaré mi je včeraj rekel, da imata od vseh držav, ki so se vojevale, Francija in Srbija v sedanjem trenutku notranjo situacijo, ki v celoti najbolj zadovoljuje. Na francoskem so volitve edinstvo še bolj ukrepili. V moji državi je boljše- viška nevarnost odstranjena. Agrarno vprašanje bo rešeno. Prejšnji fevdalni sistem je odpravljen, treba je samo še regulirati račune z veleposestniki. Vsak kmetovalec ima svoj kos zemlje. Mi imamo sicer zelo različne stranke, ali vse stoje na narodnem stališču. Hrvati in Slovenci so eno s Srbi“. — Najboljše zveze imamo z Romunijo in z Grško. Kar se tiče Madžarske, pričakujemo definitivno ureditev naših mej. Prisiljeni smo, unakniti se s teritorija Baranje in Bačke. Ako vrhovni svet ostane pri svojem sklepu, bomo zahtevali, da se nam odstopi eksploatacija premogovnikov v pečuškem okraju in da dobimo odškodnino za rudnike, ki sta nam jih razdejali Avstrija in Bolgarija. Na ta način bomo mogli vzdržati železniški promet. Če teh pokrajin ne dobimo, želimo, da ondotno prebivalstvo ne pride pod madžarsko oblast; se bo raje izselilo. — Glede odnošajev z Italijo je rekel regent: Z Italijo

želimo ohraniti dobre odnošaje ter bomo v tem oziru vse storili. V tem trenutku položaj ni jasen verjetno pa je, da bo morala italijanska vlada po zadnjih volitvah zavzeti jasnejšo pozicijo. Nadejamo se, da bo ta bolj pomirljiva kakor doslej.“

Društvene vesti.

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptujju sklicuje svoj redni občni zbor na 21. grudna t. l. ob 15. uri (3. popoldne) v gostilni F. Bračiču v Novi vasi s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje g. Škerleca iz Vičane o umnem kmetijstvu. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Društvo je v letošnjem letu priredilo dobro uspelo vrtno veselico s predstavo in srečolovom, in v jeseni vinsko trgatav, z dobrim uspehom. Radi tega si je nabavilo za okroglo 1500 K novih poučnih in zabavnih knjig; in je priredilo 2. svečana t. l. dobro obiskano predavanje g. Škerleca o plodonosnem kmetijstvu. Vse prijatelje napredka vabi k predavanju na občnem zborovanju dne 21. t. m. odbor.

Telovadba starejše vrste Sokola se vrši vsak torek od 6.—7. ure pop. Ženska starejša vrsta telovadi v soboto od 4.—5. ure pop. Članice in člani, udeležujte se!

Telovadno društvo Sokol je priredilo dne 6 t. m. svojim članom, predvsem pa naraščaju Miklavžev večer. Odbor se tem potom najiskreneje zahvaljuje vsem, ki so se trudili za uspeh tega večera, bilo z delom bilo z darovi.

Veliki shod vojnih invalidov, vdov in sirot ptujskega okraja se vrši v nedeljo, dne 21. decembra t. l. v Narodnem domu v Ptujju. Začetek točno ob 9. uri dopoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Splošno žensko društvo v Ptujju priredi v četrtek, dne 18. decembra t. l. v proslavo obletnice smrti jugoslovanskega genija Ivana Cankarja v zgornjih prostorih Narodnega doma Cankarjev večer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dekl. mešč. šola v Ptujju priredi v nedeljo, dne 21. decembra t. l. v Društvenem domu Božičnico s sledečim sporedom: 1. Prolog. 2. Živa slika. 3. Božična igra. 4. Deklamacija. 5. Božičnica. Začetek ob 1/2 16. uri. Cena sedežev: 1.—6. vrsta 10 K od 6. do 12. vrste 7 K, vse druge vrste 4 K. Stojišče 1 K. Čisti dobiček se bo uporabil za šol. knjižnico.

Podperno društvo Dijaška kuhinja je priredilo 1. decembra t. l. v proslavo narodnega praznika koncert in šaljivo enodejanko „Buček v strahu.“ Neumornemu delu g. prof. Pirnata se je posrečilo spraviti koncert, ki so ga izvajali izključno gojenci in gojenke gimnazije in „Mladike“ na dokajšnjo stopnjo popolnosti. Par pesmi je bilo izvajanih res prvovrstno. Častitamo g. pevovodji na uspehu. Večera se je udeležilo ogromno občinstva, tako da je bil tudi moralni uspeh zadovoljiv. Čisti dobiček je pripadel Dijaški kuhinji in gimnazijskemu podpornemu društvu.

Oglasi.

Oglas. Ministerstvo za trgovino in industrijo namerava poslati iz Srbije v Slovenijo gotovo število učencev, da se izuče razne obrti, trgovine i. t. d. Večina teh otrok so sirote brez starišev in doma. Naša dolžnost je, da priskočimo na pomoč tem revnejšem in storimo vse, da jim olajšamo njih bedno stanje. Radi tega pozivljamo vse trgovce in obrtnike ptujskega okraja, da se javi, kdor bi mogel sprejeti kaknega učenca. Neposredno korist od tega bodo imeli trgovci in obrtniki sami, ker bode ministerstvo po izučeni dobi zahtevalo te otroke nazaj in jim uredilo v Srbiji trgovine in obrti. Ti bodo potem kot samostojni trgovci in obrtniki naročevali svoje potrebe gotovo od svojih prejšnjih učiteljev in na ta način tvorili vez med

našo trgovino in ono v Srbiji. Vse natančnejše pogoje se izve pri predsedniku obrtne zadruga, g. Konradu Nekola, brivcu v Ptuju, Cankarjeva ulica št. 9, kateri sprejema tudi tozadevne priglaske.

Uradna objava. Radi razdelitve sladkorja se širijo zlasti po mestu Ptuju in bližnji okolici najrazličnejše govornice, češ da sladkorja ne primanjkuje, temveč ga zadržujejo trgovci oziroma okrajno glavarstvo, da se stare zaloge prodajajo po neopravičeno zvišanih cenah, da se vrši razdelitev pristransko i. t. d. Da se take govornice, izhajajoče od raznih elementov, katerim je glavna naloga širiti nezadovoljstvo med prebivalstvom ter izpodkopavati ugled oblasti in vladnih naredeb, pojasnijo ter razširjenje istih uduši, objavljam v zadevi sledeče: Preskrba prebivalcev avtonomnega mesta Ptuj s sladkorjem v splošnem ne spada v področje okrajnega glavarstva, temveč mestnega magistrata, ki razdeljuje sladkor, kolikor se mu ga po odseku za prehrano v Ljubljani nakaže. Ker šteje mesto le nad 4000, okraj. glavarstvo pa okoli 85.000 uporabnikov, je umljivo, da se dodeljujejo okraju večje množine kakor mestu. Samo za eno razdelitev v okraju ptujskem se rabi nad pet vagonov sladkorja (t. j. okoli 55.000 kg). V zadnjih mesecih je vsled transportnih težkoč izostala skoro vsaka pošiljatev sladkorja za okraj in mesto Ptuj, tako da ga v oktobru oziroma v novembru ni bilo mogoče razdeliti. Pri okrajnih razdelilnicah je bilo sicer kakor preostanek iz prejšnje dobe (rezerva, ki jo mora imeti vsak okraj) na razpolago nekaj nad en vagon sladkorja, vendar ta množina ne bi zadostovala za splošno razdelitev. Pomanjkanje sladkorja je bilo tako občutno, da je okrajno glavarstvo ponovno brzojavno in pismeno posredovalo pri deželni vladi v Ljubljani, da se vsaj toliko sladkorja nakaže, da bo razdelitev v manjših količinah mogoča. Posrečilo se mi je dobiti nakaznico za približno še dva vagona sladkorja, ki bi se naj z rezervo vred porazdelila tako, da pride na osebo vsaj 30—40 dkg. Da bi se sama rezerva razdelila, je bilo tehnično neizvedljivo, ker bi prišlo na osebo komaj 11—12 dkg in bi nastala z odtehtanjem tako malih količin izguba. Zato ni preostajalo nič drugega kakor čakati, da dospe še naknadno nakazana količina sladkorja. Medtem so prišli zlasti nekateri sloji, kiso v neugodnih materijelnih razmerah, gleče sladkorja v tako stisko, da se jim je moralo pomagati, ker je začelo tudi primanjkovati moke in drugih živil; zato je okrajno glavarstvo dodelilo uporabnikom, ki so včlanjeni pri konzumnem društvu v Ptuju (uradniki, nastavljenici, majhni obrtniki in delavci) znižano količino sladkorja, medtem ko se je ostalemu prebivalstvu nakazal sladkor pri glavarstvu samo v izjemnih slučajih sile (bolnikom, starcem in drugim revnejšim vporabnikom). Ker so pri mestnemu magistratu vse zaloge pošle in je bilo pomanjkanje zlasti v mestu občutno, sem pri tej dodelitvi vpošteval izjemoma tudi meščane, četudi njih preskrba ne spada v moje področje. Ta odredba pa ni imela namena, koga radi osebne naklonjenosti preskrbeti s sladkorjem, temveč le v onih slučajih za prvo silo pomagati, kjer se mi je javila nujna potreba. To sem storil iz prepričanja, da je treba onim slojem, ki živijo edino od dnevnega zaslužka ali od mesečne plače v prvi vrsti pomagati, ker vsled splošnega pomanjkanja najbolj trpijo. V tem me je potrdila tudi odredba odseka za prehrano Slovenije v Ljubljani, po kateri bo v bodoče pri razdelitvi sladkorja vpoštevati v prvi vrsti organizirane vporabnike, uradnike in delavce. Glede cene sladkorja je omeniti, da so stare zaloge sladkorja skoro za 4 K cenejše kakor one, ki so bile nakazane po 1. oktobru 1919. Ker je pa nemogoče, da bi se prodajal sladkor istočasno po različnih cenah ter bi se prodajalna cena pri trgovcih ne mogla kontrolirati, se sme od 1. oktobra t. l. naprej sladkor prodajati le po veljavni uradni ceni 12 K oz. 12 K 40 v. Umljivo pa je, da razlike med staro in novo ceno ne morem pustiti trgovcem, temveč se

mora vsled odredb odseka za prehrano Slovenije v Ljubljani položiti pri okrajnem glavarstvu, ki jo vporabi za pocenitev živil revnejšim slojem. Le slednjim se je mogel nakazati tudi sladkor po znižani ceni. Toliko v pojasnilo onim, ki imajo smisel in voljo za pravo razumevanje položaja in težkoč, s katerimi se imajo boriti vsi faktorji, katerim je poverjena preskrba prebivalstva; za one vrste ljudi pa, kateri so si izvolili poklic obrekovanja in zastrupljenja javnega mnenja seve ta objava ne bo zadostovala, vendar upam najti tudi za nje pravo zdravilo. Vodja okrajnega glavarstva: Dr. Pirkmaier.

Književnost.

K našemu programu. Poročilo o glavnem strankinem zborovanju JDS l. 1919. Založilo Tajništvo JDS v Ljubljani, 74 strani, cena 3 K. Brošura, ki je pravkar izšla, prinaša glavne govore z letošnjega zborovanja Jugoslovanske demokratske stranke 5. in 6. julija. V teh govorih so zavzeli posamezni govorniki stališče stranke do najaktualnejših vprašanj, kakor edinstvenosti države, agrarne reforme, valute, carine, prosvete itd. Knjižica je zlasti važna za vse politične govornike in agitatorje, ker črpajo lahko iz njih dovolj snovi za politično delo po deželi. Brošuro toplo priporočamo. Brošura se dobi po vseh krajevnih organizacijah JDS in po knjigarnah.

Dr. Jernej Demšar. Spolne bolezni. Z ilustracijami. Zbirka političnih, gospodarskih in socialnih spisov III. zvezek v Ljubljani 1919. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, Cena K 6.—. Po pošti 50 v več. Spolne bolezni pred vojno pri nas niso bile bogve kako razširjene. Vojna pa je v tem oziru napravila ogromno škodo. Zanesla jih je v zadnjo gorsko vas in tisoči našega naroda sedaj trpijo na njih. Ne samo sedanji red, v še večji meri je vsled njih v nevarnosti naše potomstvo. Zdravnik strokovnjak opozarja v pravkar izišli knjižici nanje, jim napoveduje boj in skuša njihov pogubonosni upliv zmanjšati. Nevednost, alkohol in prostitucija so največji pospeševalci spolnih bolezni, zlasti nevednost in nepoučenost sta jim največkrat vzrok. Napačno je o spolnih boleznih molčati. Dr. Demšar skuša vse to s svojim spisom doseči. V lepi in delikatni obliki razpravlja v pozameznih poglavjih o kapavici, o mehkem čankarju in o sifilidi ter pojasnuje postanek in potek bolezni s 14 slikami, ki so že same na sebi v stanu, da povzročajo bojazen in s tem varovanje pred boleznijo. V nadaljih poglavjih razpravlja strokovnjak o tem, kako naj se varujemo pred spolnimi boleznimi, kako se iste zdravijo in kaka navodila so potrebna za bodoče zakonce. Knjigi je pridejanih 14 slik, deloma med besedilom, največ na posebnih priloženih polah. Knjigo prav toplo priporočamo vsem trpečim, vsem onim, ki se hočejo nevarnosti obvarovati, pa tudi vsem starišem, da poučijo odrasle sinove in hčere. Knjižica se naroča v Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Razno.

Tiskarska stavka je trajala oo 12. oktobra do 7. decembra, torej polnih 8 tednov. Po večtedenskih pogajanjih se je slednjič 6. t. m. posrečilo tajniku trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani g. dr. Fran Windischerju doseči sporazum. Delodajalci so dovolili 60% zahtev stavkajočih in sicer dobe strojni stavci poleg redne dosedanje tedenske plače (250 do 300 K) še 120 K, ročni stavci in strojniki poleg (150 do 210 K) še 108 K, pomožno moško in žensko osebje (60 do 120 K) še 60 K tedensko. Vajencem se je prostovoljno priznala tedensko nagrada v prvem letu učne dobe 40 K, drugem 50 K, tretjem 60 K, četrtem letu 70 K. V učno dobo se vajencem ne všteje en mesec sedanje

stavkarske dobe. Poleg svoje teenske plače dobiva od 31. t. m. naprej tiskarsko osebje tudi še četrletni nabavni prispevek in sicer stavci in strojniki neoženjeni 200 K, oženjeni 250 K, pomožno moško in žensko osebje neoženjeni 100 K, oženjeni 150. Dogovorile so se tudi še posebne doklade za nočno delo in določbe glede novink. — Dosedanja kolektivna pogodba (tarif) med delodajalci in delojemalci, ki poteče koncem t. l., se je podaljšala do 31. junija 1920, ker je upanje, da bo do tedaj rešeno vprašanje jugoslovanske valute.

Narodni sveti morajo položiti račune. Uradni list prinaša naredbo dež. vlade, ki določa: Vsi Narodni sveti (pododbori, pokrajinski odbori Nar. sveta, Narodna veča pokrajinskega značaja) v območju deželne vlade za Slovenijo, razpuščeni v smislu sklepa ministrskega sveta v Beogradu z dne 22. decembra 1918 so dolžni položiti račune do dne 1. januarja 1920 predsedništvu deželne vlade ter prositi za absolutorij. Račune pregleda posebna komisija, sestavljena iz načelnika in namestnika, ki ju imenuje deželna vlada, iz odposlanca gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo, iz odposlanca oddelka za narodno brambo in iz odposlanca poverjenika za javna dela.

Listnica uredništva.

Prosimo cenjene dopisnike na deželi, da nam zopet pošiljajo dopise, tičoče se njih domačih krajev. Gradiva se je menda v dveh mesecih nabralo dosti. Torej na delo! Uredništvo.

Pozor! Vsled izdatno zvišanih cen, nastalih radi tiskarske stavke, smo primorani v podrobni prodaji listu zvišati ceno za 20 v. Posamezna številka stane torej 60 v. Abonnement ostane do nadaljnega isti. Upravništvo.

Naznanilo obrti.
Naznanjam cenjenemu občinstvo, da sem otvoril
mesarijo na Slovenskem trgu v Ptuju
(poprej Luttenberger)
Cenjenim odjemalcem bom nudil
blago prvovrstne kakovosti. Postrežba
točna in solidna!
Za obilen obisk se priporoča
Franjo Podgoršek, mesar

Vinogradniki pozor!
Kupim v ormoškem, ljutomerskem okraju ali Halozah večji ali manjši vinograd. Ponudbe se naj blagovolijo do 30. decembra na upravo tega lista doposlati.

Naročba.
Komur smo dozdej pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Vabilo na naročbo.
Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) štev. 3, pritličje levo.

Odvetnik dr. Franjo Šalamun

naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v Ptuj, Minoritski trg št. 5, I. nadstropje in uraduje skupno z odvetnikom dr. Matej Senčarjem

v prejšnji pisarni dr. Plachki.

IZJAVA

Obžalujem, da sem obdolžila Jurgeca Janeza, pos. v Gruškovcu tatvine.

Prekličem to obdolžitev kot neutemeljeno in neresnično.

Ptuj, dne 3. decembra 1919.
Tereza Bratuša.

Proda se

krasno posestvo

v bližini Ptuja, obstoječe iz hiše in gospodarskih poslopij, njiv, travnikov, vinograda, vrta, pašnikov in gozda v skupni izmeri 38 oralov. Posestvo leži ob okrajni cesti in je popolnoma arondirano, na njem se redi lahko 20 glav goveje živine.

Povpraša se pri Posojilnici v Celju (Narodni dom.)

Učenec

pošten in zdrav se takoj sprejme pri gosp. RUDOLF HAVELKA, trgovina z manufakturnim blagom v Ptuj.

Veliko vinogradno posestvo

na prodaj v bližini mesta, blizu 3 orale veliko, razne kulture, 10 glav živine, za 200 hl vinske posode. -- Naslov se izve v upravnistvu lista.

Studenčne cevi

4-5 met. dolge, 4 kom. zvrtni in 3 kom. celi iz macesnovega lesa prodaja g. Milan Blass, Sv. Barbara, Haloze.

Štev. 32/69.

Razglas.

P. n. občinstvu se naznanja, da je sklenil mestni svet v svoji seji dne 8. oktobra t. l. vsled prihranka na kurjavi in razsvetljavi s 15. oktobrom t. l. vpeljati uradne ure na mestnem magistratu

od 8. do 14. ure.

Uradne ure za stranke so izključno in brez izjeme

od 9. do 12. ure.

P. n. občinstvo se prosi, da vzame ta razglas na znanje in da se drži točno za stranke določenih ur.

Mestni magistrat Ptuj, dne 9. oktobra 1919.

Vladni komisar:

Dr. M. Senčar s. r.

Vsakovrstni čevlji, dobro in lično izdelani, čevljarke potrebščine, raznovrstno drobno ali galanterijsko blago, različni okraski, kakor vsi v papirno stroko spadajoči predmeti, dobe se vedno po primerni ceni v trgovini J. N. Peteršič v Ptuj.

Viničarska družina

z 3 do 6 delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji sprejme pri Avgust Stanitz, Breg pri Ptuj.

Urarski učenec

zdrav in pošten se takoj sprejme pri g. Franc-u Reisman-u, urarju v Ptuj, Krekova ul. 6.

Salonska obleka

za srednjevelikega gospoda, skoraj čisto nova, fino sukno, se po ceni prodaja. -- Vprašati pri gđc. Tekli Hochecker v Ptuj, Slomšekova ulica št. 11.

POZOR! Klobuki za dame

(stari) se popravijo spretno, moderno in ceno. MARIJA KUNZ, Ptuj, Za postajo 24.

Oznanila UNION-PROPAGANDE, zavod oglasne odprave in reklame, Maribor.

LOJ, MAST, OLJE

in surovi loj, kupi vsako množino po najvišji dnevni ceni:

Prva Mariborska Tovarna za milo v Mariboru. Telefon 47 Presije se ponudbe z vzorci. Brzojavni naslov: MILANA

Naročba.

Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Naznanilo.

Naznanjam cenj. prebivalstvu v Ptuj in okolici, da sem otvoril v svoji hiši, Cankarjeva ulica 16

lončarsko obrt.

Priporočam se za cenjena naročila, za napravo vseh vrst v to stroko spadajočih del; mogoče mi bo radi mnogoletne skušnje cenjene odjemalce strokovno in s solidno postrežbo v vsakem oziru najboljšo zadovoljiti.

Z velespoštovanjem

Andrej Hernje

lončarski mojster v Ptuj, Cankarjeva ulica 16.

Gramofon

za gostilno z ploščami vred, v dobrem stanu se takoj prodaja. Naslov pove upravnistvu tega lista

Fotograf v Ptuj

Ljutomerska ulica št. 16

sprejme gospodično, ki bi stanovala v Ptuj, ter bi imela veselje do naučenja fotografiranja.

Zahtevajte Ptujski list!

Trgovci, gostilničarji in obrtniki! Pošljite nam inseratna naznanila. Sprejeti bomo mogli le omejeno število anons. Kdor torej prej pride, bo prej mlet.

Krompir

zelje, maslo in surovo maslo (Butter) kupi po najvišji ceni - LOVREC, Maribor,

Kasino ulica 2.

Gospodar za vinograd

se vzame takoj v službo. Na-

tančno pove upravnistvo „Ptujkega lista.“

SLUGA

starejši, ne oženjen, pošten in močan se takoj sprejme pri oskrbnistvu „Dijaški Dom“, Ptuj.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravnistvu v Ptuj, Slovenski trg (stari rotovž) št. 3, pritličje levo.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Ptujskem listu“, ker je zelo razširjen in ga vsakdo rad čita.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru.

Delniška glavnica 15.000.000.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni fondi nad 4.000.000.—

Podružnice v Splitu, Celoveu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¹/₄% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.

Brata Vošnjak, Ptuj
 trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.
 Goveji in telečji boks, chevreaux, .: podplati, notranje in zgornje usnje, usnje za konjsko opravo.
 Elegantni boks-calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni cvetki, dreta, platno.

GARJE srbečico, kraste, lišaje
 uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto.
 Prodaja in razpošilja s pošto
 Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko

Miši - podgane - stenice - ščurki
 in vsa golazen mora poginiti, ako porablja moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 6.—, za podgane in miši K 6.—, za ščurke 6 K; posebno močna tinktura za stenice 6 K; uničevalec moljev prašek proti ušem v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutini K 3; prašek proti mrčesom 5 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 3 K; mazilo za uši pri živini 3 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3.—, Pošilja po povzetju Zavod za eksport
 M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.
 Oznanila „UNION-PROPAGANDE“, Maribor.
 Gospodska ulica št. 25.

Barva vsakovrstno blago
Kemično čisti obleke
Pere in svetlolika
 obratnike, zapestnice in srajce.
JOS. REICH
 MARIBOR, Gospodska ulica šte. 38.
 Poštna naročila se izvršujejo točno.

Urar Karl Ackermann
 v mestnem gledališkem poslopiju v Ptuj
 se priporoča cenj. občinstvu za vse poprave ur in kupuje staro zlato, srebro, kakor tudi vse vrste zlati in srebrni «denar po najvšji ceni.»

Rogaška Slatina.

Tempel vrelec: Najboljša namizna voda, najbogatejša na ogljikovi kislini. Pospešuje prebavljanje in preosnavljanje.
Styria vrelec: Zdravilna voda proti kroničnemu katarju želodca in čreves, najboljši pripomoček proti sblabemu prebavljanju in teku. Boleznim jeter in ledvic, sladkorna bolezen.
Donati vrelec: Najmočnejši vrelec svoje vrste, posebno dobro sredstvo proti črevesnemu katarju, želodčnemu kamenu, sladkorni bolezni, debelosti, putiki, hemoridom itd.

Rogaška Slatina je najbolj priljubljena in se v obče največ zahteva. To pa radi tega, ker je izmed vseh **alkalichno-saliničnih rudninsko-kisljih slatin** najbogatejša na ogljikovi kislini.
 Ta slatina je najokusnejša krepčilna in oživljajoča pijača; obenem pa tudi najboljšo sredstvo s katerim se obvaruje v mrzlih krajih mrzlice.

Rogaška slatina je najboljša namizna in zdravilna, mineralna voda, katera nima nikda slabega okusa ali duha.
 Ravnateljstvo državnega zdravilišča Rogaška Slatina.

Dr. Alojz Visenjak
 je otvoril
odvet. pisarno
 - v Ptuj v hiši
 ga. Dr. Stuhca

Primešaj Mastin v krmo
 Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za 20 kr. 50 v prosto na: **Lekarno Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko** katera, z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Naznanilo obrti.
 Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem prevzel dne 1. oktobra 1919 od tvrdke
M. GSPALTL
 prodajalnico ur in dragotin v Krekovi ul. št. 6.
 Radi moje dolgoletne skušnje mi bo mogoče spoštov. odjemalce strokovno in s solidno postrežbo v vsakem oziru kar najbolj zadovoljiti.
 Prosim cenjeno prebivalstvo v PTUJU in okolici zaupanja tudi za mnogoštevilna naročila.
 Z velespoštovanjem
Franc Reisman

Naznanilo! Naznanilo!
 Franc Werhonig, urar v Ptuj, Miklošičeva ul.
 kupuje staro **zlato in srebro**
 po najvšji ceni.
ORKESTRIJON
 za gostilno v dobrem stanu, se takoj prod. Naslov pove uprava lista.

Bonboni zoper kašelj
 so zopet tu.
 Edini zoper kašelj so
„ŽIVA“ BONBONI
 Imajo dober okus, ter so narejeni iz gozdnih rastlinskih izvlečkov. Izdeluje jih za Jugoslavijo le **Mr. Rudolf Molitor** lekarna (apotheka) Pri zamorcu v Ptuj.
 CENA 3 K.